

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 7.9.2026.
COM(2026) 448 final

2026/0249 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz pielikumu grozījumiem
Nolīgumā par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu
(*ADR*) un pievienoto noteikumu grozījumiem Eiropas valstu nolīgumā par bīstamo
kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (*ADN*)**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas ES vārdā jāieņem attiecībā uz grozījumiem Eiropas valstu nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (*ADR*) pielikumos un grozījumiem Eiropas valstu nolīgumam par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (*ADN*) pievienotajos noteikumos, kuri piemērojami no 2027. gada 1. janvāra, saistībā ar paredzētajām nogaidīšanas perioda beigām, kurā Nolīguma puses, kuras ir Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupas (WP.15) un *ADN* Administratīvās komitejas locekļi, var iebilst pret ierosinātajiem grozījumiem 2027. gada redakcijā.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Minētie pielikumi un noteikumi, kas zināmi kā *ADR* pielikumi un *ADN* pievienotie noteikumi, reglamentē attiecīgi bīstamo kravu starptautiskos pārvadājumus ar autotransportu un pa iekšējiem ūdensceļiem starp Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) locekļiem, kas ir arī *ADR* un *ADN* nolīgumu puses.

Bīstamo kravu pārvadājumu ar autotransportu un pa iekšējiem ūdensceļiem attīstība gan ES, gan starp ES un kaimiņvalstīm ir Eiropas kopējās transporta politikas svarīgs elements un nodrošina, lai pareizi darbotos visas rūpniecības nozares, kas ražo vai izmanto preces, kuras klasificētas kā bīstamas saskaņā ar *ADR* un *ADN*. Tādēļ šo nolīgumu pielāgošana tehnikas un zinātnes attīstībai ir būtiska transporta un ar to saistīto rūpniecības nozaru attīstībai. Grozījumu mērķis ir *ADR* un *ADN* saskaņot ar ANO paraugnoteikumiem, iekļaujot jaunas definīcijas, klasifikācijas kritērijus un ANO numurus, iepakojšanas/apzīmēšanas prasības, atjauninot piemērojamās standartus un tehniskos noteikumus un veicot redakcionālus labojumus.

Dažādas starptautiskās organizācijas, piemēram, ANO EEK, Starptautisko dzelzceļa pārvadājumu starpvaldību organizācija (*OTIF*) un dažādas Apvienoto Nāciju Organizācijas specializētās struktūras, ir izveidojušas starptautiskus bīstamo kravu pārvadājumu noteikumus. Šiem noteikumiem jābūt savstarpēji saderīgiem, tāpēc starp iesaistītajām organizācijām ir izveidota sarežģīta starptautiska koordinēšanas un saskaņošanas sistēma. Noteikumi tiek salāgoti 2 gadu periodos.

2.1. Nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (*ADR*)

Nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (*ADR*) reglamentē bīstamo kravu starptautiskos pārvadājumus ar autotransportu starp ANO EEK dalībvalstīm un citām valstīm, kas piemēro *ADR* ("ADR Nolīguma puses"). *ADR* stājās spēkā 1968. gada 29. janvārī.

ES nav *ADR* Nolīguma puse, lai gan visas ES dalībvalstis ir tā puses.

2.2. Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (ADN)

Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (ADN) reglamentē bīstamo kravu starptautiskos pārvadājumus pa iekšējiem ūdensceļiem starp ANO EEK dalībvalstīm, kas piemēro ADN ("ADN Nolīguma puses"). ADN stājās spēkā 2008. gada 28. februārī.

ES nav ADN Nolīguma puse, lai gan 13 ES dalībvalstis ir tā puses.

2.3. Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupa (WP.15) un ADN Administratīvā komiteja

Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupa (WP.15) un ADN Administratīvā komiteja, un ADN Drošības komiteja (WP.15/AC.2) ir ANO EEK izveidotas struktūras, kuras lemj par ADR un ADN grozījumiem. Minētās struktūras veido pārstāvji no ANO EEK dalībvalstīm, kuras piemēro ADR un ADN. Katrai ADR Nolīguma un ADN Nolīguma pusei ir balsstiesības.

Saskaņā ar Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupas (WP.15) Darba uzdevuma un reglamenta VII nodaļu "Balsošana" balsstiesības WP.15 darba grupā ir tikai pilntiesīgiem dalībniekiem, un minētās struktūras lēmumus galvenokārt pieņem vienprātīgi. WP.15 darba grupā balso ar paceltu roku.

ADN 17. panta 7. punktā noteikts, ka balsstiesības ir katrai Nolīguma pusei, kas ir pārstāvēta ADN Administratīvās komitejas sesijā.

Grozījumi, kas pieņemti 2024.–2026. gada divgadu periodā, ietver plašus pielāgojumus tehnikas un zinātnes attīstībai.

Attiecībā uz ADR WP.15 šiem ierosinātajiem grozījumiem lēma katrā no 2.4. iedaļā minētajām sesijām. Attiecībā uz ADN Administratīvā komiteja par grozījumiem lēma savā 35. sesijā Ženēvā 2026. gada 30. janvārī.

Saskaņā ar ADR 14. pantu, ja lēmumu par grozījumu ir pieņēmusi WP.15, tad ADR pielikumu grozījums jāuzskata par pieņemtu, izņemot, ja 3 mēnešu laikā no datuma, kad ANO ģenerālsēkretārs to izsūta, vismaz viena trešdaļa Nolīguma pušu vai piecas no tām, ja viena trešdaļa pārsniedz šo skaitli, ģenerālsēkretāram ir iesniegusi rakstisku paziņojumu par iebildumiem pret ierosinātajiem grozījumiem.

Saskaņā ar ADN 20. pantu, ja lēmumu par grozījumu ir pieņēmusi ADN Administratīvā komiteja, tad grozījums jāuzskata par pieņemtu, izņemot, ja 3 mēnešu laikā no datuma, kad ANO ģenerālsēkretārs to izsūta, vismaz viena trešdaļa Nolīguma pušu vai piecas no tām, ja viena trešdaļa pārsniedz šo skaitli, ģenerālsēkretāram ir iesniegusi rakstisku paziņojumu par iebildumiem pret ierosinātajiem grozījumiem.

Grozījumi, ko pieņēmusi WP.15, ANO ģenerālsēkretāram tika nosūtīti, lai tos 2026. gada 1. jūlijā darītu zināmus ADR Nolīguma pusēm nolūkā apstiprināt tos saskaņā ar ADR 14. pantā noteikto procedūru. Tie ir pieejami arī tiešsaistē¹.

Grozījumus, ko pieņēmusi ADN Administratīvā komiteja, ANO ģenerālsēkretārs darīja zināmus ADN līgumslēdzējām pusēm 2026. gada 1. jūlijā nolūkā apstiprināt tos saskaņā ar ADN 20. pantā noteikto procedūru. Tie ir pieejami arī tiešsaistē².

¹ [CN.252.2026-Eng.pdf](#).

ANO ģenerālsēkretārs, pildot depozitāra funkcijas, var saņemt iebildumus pret grozījumiem, kas pieņemti minētajās sesijās, attiecībā uz *ADR* un *ADN* līdz 2026. gada 30. septembrim.

2.4. Paredzētie WP.15 un ADN Administratīvās komitejas akti

Paredzēto aktu mērķis ir, atjauninot dažus noteikumus, gādāt par bīstamo kravu pārvadājumu ar autotransportu un pa iekšējiem ūdensceļiem drošumu un drošību. Šie noteikumi citstarp ietver pārvadāšanai atļauto bīstamo kravu sarakstu, iepakojšanas instrukcijas, piemērojamo standartu sarakstu un citas tehniskās prasības dažādiem taras veidiem.

Jāatzīmē, ka starptautiskus noteikumus par bīstamo kravu pārvadājumiem ir izstrādājušas dažādas starptautiskas organizācijas. To vidū ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisija (ANO EEK) un dažādas specializētas Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūras, piemēram, Ekonomikas un sociālo lietu padomes (ECOSOC) Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu apakškomiteja. Noteikumiem jābūt saderīgiem, tāpēc starp iesaistītajām organizācijām ir izveidota sarežģīta starptautiska koordinēšanas un harmonizācijas sistēma. Noteikumi tiek salāgoti 2 gadu periodos.

Šo grozījumu sagatavošanas gaitā notika apspriedes ar plašu publiskā un privātā sektora ekspertu loku. Grozījumu sagatavošanas gaitā notika šādas tehniskās sanāksmes:

- ANO ECOSOC Bīstamo kravu pārvadājumu ekspertu apakškomitejā:
 - (1) 64. sesija 2024. gada 24. jūnijā–3. jūlijā Ženēvā;
 - (2) 65. sesija 2024. gada 25. novembrī–3. decembrī Ženēvā;
 - (3) 66. sesija 2025. gada 30. jūnijā–4. jūlijā Ženēvā;
 - (4) 67. sesija 2024. gada 25. novembrī–3. decembrī Ženēvā;
- ANO EEK RID ekspertu komitejas un Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupas apvienotajās sanāksmēs:
 - (5) 2024. gada rudens sesija 2024. gada 10.–13. septembrī Ženēvā;
 - (6) 2025. gada pavasara sesija 2025. gada 24.–28. martā Bernē;
 - (7) 2025. gada rudens sesija 2025. gada 17.–25. septembrī Ženēvā;
 - (8) 2026. gada pavasara sesija 2026. gada 24.–27. martā Bernē;
- ANO EEK-WP.15 (*ADR*):
 - (9) 116. sesija 2024. gada 5.–8. novembrī Ženēvā;
 - (10) 117. sesija 2025. gada 6.–8. maijā Ženēvā;
 - (11) 118. sesija 2025. gada 4.–6. novembrī Ženēvā;
 - (12) 119. sesija 2026. gada 5.–8. maijā Ženēvā;
- ANO EEK-WP.15/AC.2 (*ADN*):
 - (13) 44. sesija 2024. gada 26.–30. augustā Ženēvā;
 - (14) 45. sesija 2025. gada 27.–31. janvārī Ženēvā;
 - (15) 46. sesija 2025. gada 25.–29. augustā Ženēvā;

² [CN.254.2026-Eng.pdf](#)

(16) 47. sesija 2026. gada 26.–30. janvārī Ženēvā

un ADN Administratīvās komitejas 35. sesija 2026. gada 30. janvārī Ženēvā.

Šajās sanāksmēs iepriekš minēto komiteju eksperti analizēja un izskatīja katru grozījumu priekšlikumu atsevišķi. Lēmumus par ieteicamo rīcību lielākoties atbalstīja vienprātīgi. Dažu priekšlikumu ieteikumus atbalstīja lielākā daļa ekspertu.

Ja vien ierosinātos ADR pielikumu grozījumus, par kuriem paziņojis Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretārs, neuzskata par noraidītiem saskaņā ar 14. panta 3. punktu 3 mēnešu laikā no paziņošanas dienas, t. i., 2026. gada 1. oktobrī, attiecīgie grozījumi stāsies spēkā 2027. gada 1. janvārī un būs pusēm saistoši.

Ja vien ierosinātos ADN pievienoto noteikumu grozījumus neuzskata par noraidītiem saskaņā ar 20. panta 5. punktu 3 mēnešu laikā no paziņošanas dienas, t. i., 2026. gada 1. oktobrī, attiecīgie grozījumi stāsies spēkā 2027. gada 1. janvārī un būs pusēm saistoši.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM ES VĀRDĀ

Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā ir jāieņem attiecībā uz minētajiem ADR un ADN grozījumiem, jo tie būs saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un var būtiski ietekmēt Savienības tiesību aktu saturu, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/68/EK³. Minētā direktīva nosaka prasības bīstamo kravu pārvadājumiem ar autotransportu, dzelzceļu un pa iekšzemes ūdensceļiem, kas saskaņā ar 1. pantu piemērojamas dalībvalstīs vai starp dalībvalstīm, atsaucoties uz ADR, RID un ADN. Minētās direktīvas 4. pantā noteikts, ka bīstamo kravu pārvadājumus starp dalībvalstīm un trešām valstīm atļauj, ja ir ievērotas ADR, RID un ADN prasības, ja vien pielikumos nav norādīts citādi. Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2008/68/EK 8. pantu Komisija ir pilnvarota pielāgot Direktīvas 2008/68/EK I pielikuma I.1. iedaļu un III pielikuma III.1. iedaļu zinātnes un tehnikas attīstībai, lai jo īpaši ņemtu vērā ADR, RID vai ADN grozījumus.

Atbilstīgi LESD 3. panta 2. punktam ES ir ekskluzīva kompetence starptautisko nolīgumu ADR un ADN aptvertajās jomās. Tā kā Direktīva 2008/68/EK nepārprotami integrē ADR pielikumus un ADN pievienotos noteikumus ES tiesībās gan attiecībā uz vietējiem, gan starptautiskiem bīstamo kravu pārvadājumiem, jebkādas starptautiskā līmenī veiktas izmaiņas minētajos nolīgumos tieši izmaina ES tiesību aktus.

ES nav ne ADR, ne ADN Nolīguma puse. Tomēr tas neliedz tai īstenot savu kompetenci ar savu iestāžu starpniecību, nosakot nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem struktūrās, kuras izveidotas ar kādu no nolīgumiem, jo īpaši ar to dalībvalstu starpniecību, kuras ir pievienojušās attiecīgajam nolīgumam, rīkojoties kopīgi tās interesēs⁴.

Pašlaik ADR ir 55 Nolīguma puses, un visas ES dalībvalstis ir šā nolīguma puses. ADN ir 18 Nolīguma puses, un 13 ES dalībvalstis ir šā nolīguma puses.

Paredzētie grozījumi tiek uzskatīti par lietderīgiem bīstamo kravu drošiem un izmaksefektīviem pārvadājumiem, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību, un tāpēc tos var atbalstīt.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

⁴ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, *Vācija/Padome*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 52. punkts.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

WP.15 ir ar nolīgumu, proti, ar Nolīgumu par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (*ADR*), izveidota struktūra.

ADN Administratīvā komiteja ir ar nolīgumu, proti, ar Eiropas valstu nolīgumu par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (*ADN*), izveidota struktūra.

WP.15 un *ADN* Administratīvās komitejas pieņemtie akti uzskatāmi par aktiem ar juridiskām sekām. Ņemot vērā iepriekš aprakstītos nosacījumus, ierosinātie akti būs saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām atbilstoši *ADR* 14. pantam un *ADN* 20. pantam, un tie var izšķiroši ietekmēt ES tiesību akta, proti, Direktīvas 2008/68/EK, saturu. Tas ir tāpēc, ka Direktīvas 2008/68/EK 1. pantā ir noteikts, ka šo noteikumu izmantošana bīstamo kravu autopārvadājumiem un pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem dalībvalstīs un starp tām ir obligāta, un Direktīvas 2008/68/EK 4. pantā attiecībā uz trešām valstīm ir noteikts, ka “bīstamo kravu pārvadājumus starp dalībvalstīm un trešām valstīm atļauj, ciktāl tie atbilst *ADR*, *RID* vai *ADN* prasībām, ja vien pielikumos nav norādīts citādi”. Turklāt minētie grozījumi ietekmēs Direktīvas 2008/68/EK darbību saistībā ar tās 8. pantu. Saskaņā ar minēto noteikumu Komisija ir pilnvarota pielāgot Direktīvas 2008/68/EK I pielikuma I.1. iedaļu un III pielikuma III.1. iedaļu zinātnes un tehnikas attīstībai, “lai jo īpaši ņemtu vērā *ADR* (...) un *ADN* grozījumus”.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumos noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs saistīts ar bīstamo kravu pārvadājumiem ar autotransportu un pa iekšējiem ūdensceļiem. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 91. pants.

4.3. Secinājums

Ierosinātā Padomes lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 91. pantam kopsakarā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Pārredzamības un korektas atsauces nolūkā Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupas (WP.15) un *ADN* Drošības komitejas lēmumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, norādot to spēkā stāšanās datumu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz pielikumu grozījumiem
Nolīgumā par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu
(ADR) un pievienoto noteikumu grozījumiem Eiropas valstu nolīgumā par bīstamo
kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (ADN)**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. pantu kopsakarā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) stājās spēkā 1968. gada 29. janvārī. Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (ADN) stājās spēkā 2008. gada 28. februārī.
- (2) Atbilstīgi ADR 14. pantam jebkura Nolīguma puse var ierosināt vienu vai vairākus grozījumus ADR pielikumos. Tas nozīmē, ka ANO EEK izveidotā Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupa ("WP.15") var pieņemt ADR pielikumu grozījumus. Atbilstīgi ADN 20. pantam ANO EEK izveidotā Drošības komiteja un Administratīvā komiteja var pieņemt ADN pievienoto noteikumu grozījumus.
- (3) Ar bīstamu kravu pārvadājumiem ar autotransportu un pa iekšējiem ūdensceļiem saistītie grozījumi, ko WP.15 un ADN Administratīvā komiteja pieņēma 2024.–2026. gada divgadu periodā, ADR un ADN nolīgumu pusēm tika paziņoti 2026. gada 1. jūlijā. Ja vien ierosinātie ADR pielikumu un ADN pievienoto noteikumu grozījumi, par kuriem paziņojis Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs, netiks uzskatīti par noraidītiem 3 mēnešu laikā no paziņošanas dienas, t. i., 2026. gada 1. oktobrī, attiecīgie grozījumi stāsies spēkā 2027. gada 1. janvārī un būs pusēm saistoši.
- (4) Ja ADR pielikumu un ADN pievienoto noteikumu grozījumi tiks pieņemti, tie radīs juridiskas sekas un var izšķiroši ietekmēt Savienības noteikumu saturu.
- (5) Tāpēc ir nepieciešams pieņemt nostāju, kas jāieņem attiecībā uz ADR pielikumu un ADN pievienoto noteikumu grozījumiem.
- (6) Savienības nostāja, kopīgi rīkojoties Savienības interesēs, jāpauž Savienības dalībvalstīm, kas ir ADR un ADN nolīgumu puses,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Savienība ANO EEK Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupā WP.15 piekrīt *ADR A* un *B* pielikuma grozījumu projektam, kas izklāstīts ANO paziņojumā C.N.252.2026.TREATIES-XI.B.14, un *ADN* Administratīvajā komitejā piekrīt *ADN* pievienoto noteikumu grozījumu projektam, kas izklāstīts ANO paziņojumā C.N.254.2026.TREATIES-XI.D.6.

2. pants

Lēmuma 1. pantā noteikto Savienības nostāju, kopīgi rīkojoties Savienības interesēs, pauž tās dalībvalstis, kuras ir *ADR* un *ADN* nolīgumu puses.

3. pants

Par maznozīmīgām tehniskām izmaiņām 1. pantā noteiktajā nostājā var vienoties bez jauna Padomes lēmuma.

4. pants

Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupas (WP.15) un *ADN* Drošības komitejas lēmumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, norādot to spēkā stāšanās datumu.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*